

Neljapäev, 13. juuni 2013

44. mõistab teravalt hukka Põhja-Korea üha sõjakamaks muutuvad avaldused ning hiljutised otsesed ähvardused USA suhtes vastusena ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonile 2087, millega karmistati sanktsioone; kutsub Pyongyangi üles pidama kinni ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidest, milles nõutakse tema tuumarelvade ja ballistiliste rakettide programmide lõpetamist; nõuab, et osapooled jääksid rahulikuks ja taotleksid rahu diplomaatilisi kanaleid kasutades; nõuab, et EL ja USA jätkaksid tihedat dialoogi Hiinaga, et ohjeldada Pyongyangi režiimi;

45. palub ELil ja USA-l pingutada kooskõlastatult selle nimel, et Hiina uus juhtkond hakkaks aktiivsemalt tegelema üldtähtsate küsimuste ja konfliktidega; väljendab rahulolu selle üle, et EL ja Hiina leppisid kokku pidada regulaarset dialoogi kaitse- ja julgeolekupoliitika küsimustes ning hoida regulaarselt kontakti eriesindajate ja erisaadikute vahel; tuletab meelde, kui oluline on avatud dialoogi jätkumine Hiinaga heade juhtimistavade ja inimõiguste austamise teemadel;

o

o o

46. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning USA valitsusele ja Kongressile.

P7_TA(2013)0281

Mali ülesehitamine ja demokratiseerimine

Euroopa Parlamendi 13. juuni 2013. aasta resolutsioon Mali ülesehitamise ja demokratiseerimise kohta (2013/2587(RSP))

(2016/C 065/17)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 20. aprilli 2012. aasta resolutsiooni olukorra kohta Malis⁽¹⁾ ja 14. juuni 2012. aasta resolutsiooni inimõiguste ja julgeolekuolukorra kohta Saheli piirkonnas⁽²⁾,
- võttes arvesse Saheli julgeolekut ja arengut käsitlevat Euroopa Liidu strateegiat, mis võeti vastu 2011. aasta märtsis,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 2056 (2012) ja 2071 (2012) olukorra kohta Malis,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2085 (2012), millega antakse luba käivitada Aafrika juhtimisel toimuv rahvusvaheline Mali toetusmissioon (AFISMA),
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 22. märtsi, 26. märtsi, 7. aprilli, 21. detsembri ja 23. detsembri 2012. aasta ning 11. jaanuari, 7. märtsi ja 7. juuni 2013. aasta avaldusi olukorra kohta Malis,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Nõukogu 23. märtsi 2012. aasta järeldusi Saheli kohta, milles kiideti heaks kriisiohjamise kontseptsioon ÜJKP tsiviilotstarbelise nõuandva, abi- ja väljaõppemissiooni jaoks Sahelis,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Nõukogu 31. jaanuari, 18. veebruari, 23. aprilli ja 27. mai 2013. aasta järeldusi Mali kohta,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0141.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0263.

Neljapäev, 13. juuni 2013

- võttes arvesse Mali üleminekuvalitsuse 25. märtsi 2013. aasta kirja ÜRO peasekretärile, milles taotletakse ÜRO operatsiooni korraldamist Mali riigivõimu ja suveräänsuse stabiliseerimiseks ja taastamiseks kogu Mali territooriumil,
 - võttes arvesse ECOWASi komisjoni esimehe 26. märtsi 2013. aasta kirja ÜRO peasekretärile, milles nõutakse AFISMA muutmist ÜRO stabiliseerimissiooniks,
 - võttes arvesse rahuvalvemissiooni loomist käsitlevat ÜRO resolutsiooni 2100 (2013), mis võeti vastu julgeolekunõukogu 6952. istungil 25. aprillil 2013. aastal,
 - võttes arvesse Mali üleminekuaja tegevuskava, mille Mali Rahvuskogu 29. jaanuaril 2013 ühehäälselt heaks kiitis,
 - võttes arvesse Aafrika hartat demokraatia, valimiste ja valitsemistava kohta,
 - võttes arvesse kõiki Aafrika ja rahvusvahelisi inimõiguste konventsioone, millele Mali on alla kirjutanud,
 - võttes arvesse suuliselt vastatavaid küsimusi O-000040 – B7-0205/2013 ja O-000041 – B7-0206/2013, mis esitati vastavalt nõukogule ja komisjonile Mali ülesehitamise ja demokratiseerimise kohta,
 - võttes arvesse 15. mail 2013. aastal Brüsselis toimunud arenguabi rahastajate konverentsi „Üheskoos Mali uuendamise nimel” („Toghether for a New Mali”),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et 2012. aasta märtsis Malis aset leidnud sõjaväelisel riigipöördel, riigi põhjaosa okupeerimisel relvastatud mässuliste džihaadi võitlejate rühmituste poolt ning sellele järgnenud relvastatud konfliktidel riigi põhjaosas on tagajärjed, mida on tunda Malist ja Saheli piirkonnast märksa kaugemal ning mille mõju ulatub mujale Aafrikasse ja Euroopasse;
- B. arvestades, et Mali on üks kümnest maailma kõige vaesemast riigist ja asub ÜRO arenguprogrammi (UNDP) inimarengu indeksi põhjal 2013. aastal 187 riigi seas 182. kohal; arvestades, et Mali kannatas juba enne praegust kriisi põhja ja lõuna vaheliste sotsiaal-majanduslike erinevuste käes, samuti olid probleemiks nõrgad demokraatlikud institutsioonid, halb valitsemistava, korrupsioon ja organiseeritud kuritegevus;
- C. arvestades, et relvajõudude ja julgeolekusektori reformi sõjalise komitee juhiks nimetatud kapten Amadou Haya Sanogo on endiselt ohtlik isik, kes võib tekitada kahju, seda enam et tema uued ametiülesanded hoiavad teda otseses kontaktis sõjaväega;
- D. arvestades, et Mali ametivõimud on kiitnud heaks üleminekuaja tegevuskava ning et on loodud dialoogi ja lepituse komisjon; arvestades, et EL on koos Mali üleminekuvõimudega ning muude piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonidega alustanud tööd tegevuskava rakendamiseks, et saavutada püsiv rahu;
- E. arvestades, et Mali ülesehitamise raske ülesanne seisneb etniliste rühmade vahelise poliitilise dialoogi ja lepituse saavutamises, et säilitada rahu ja anda Mali eri etnilistele rühmadele tahe koos elada; arvestades, et olukord Kidalis, mis on endiselt Azawadi Vabastamise Rahvusliku Liikumise (MNL) liikmetest tuareegide kontrolli all, võib seada kõnealuse lepitusprotsessi ohtu; arvestades, et dialoogi ja lepituse komisjonis lubatakse osaleda üksnes nendel rühmadel, kes austavad Mali põhiseadust ja riigi territooriumi terviklikkust;
- F. arvestades, et rahastajad lubasid 29. jaanuaril 2013 Aafrika Liidu poolt Addis Abebas korraldatud rahastajate konverentsil eraldada Mali kriisi lahendamiseks kokku 337,2 miljonit eurot, millest EL lubas eraldada 50 miljonit eurot AFISMAle ja 20 miljonit eurot stabiliseerimise rahastamisvahendist selleks, et toetada viivitamata Mali õiguskaitse- ja kohtuasutusi, kohalikke omavalitsusi, dialoogi ja lepituspüüdeid ning eelseivate valimiste ettevalmistusprotsessi esimesi etappe;
- G. arvestades, et komisjon on teatanud, et ta taastab järk-järgult kuni 250 miljoni euro suuruse arenguabi andmise, et toetada lepitamist ja konfliktide ennetamist, valimisprotsessi, põhiteenuste pakkumist, sealhulgas tervishoidu ning vee ja kanalisatsiooniteenuste kättesaadavust, toiduga kindlustatuse parandamist ning majanduse taaskäivitamist;

Neljapäev, 13. juuni 2013

- H. arvestades, et mitmed rahvusvahelised organisatsioonid ja valitsusvälised organisatsioonid teevad Malis tööd selleks, et aidata pakkuda kohalikele kogukondadele põhiteenuseid, sealhulgas toiduabi, juurdepääsu veele ja tervishoiuteenuseid;
- I. arvestades, et nii rahvusvaheline üldsus kui ka Mali peavad Mali püsivate ümberkorralduste kava (PRED) vastastikuste kohustuste võtmiseks piisavalt usaldusväärseks aluseks; arvestades, et PREDi rakendamine eeldab kavandatavate programmide ja kulude järelevalvet ja hindamist; arvestades, et rahastajate toetus PREDile sõltub Mali kohustuste täitmisest ja eelkõige demokraatlike valitsemistavade alaste vajalike reformide elluviimisest;
- J. arvestades, et Mali relvajõudude toetuseks ja radikaalsete islamirühmituste rünnaku vastu 11. jaanuaril 2013 käivitatud Prantsusmaa sõjaline operatsioon „Serval” on edukalt mässuliste käest vabastanud paljud põhjapoolsed linnad ja piirkonnad, ning arvestades, et Prantsusmaa valitsus on teatanud, et Prantsuse väed hakkasid 2013. aasta aprillis Malist järk-järgult lahkuma;
- K. arvestades, et ÜRO heakskiidu saanud Aafrika juhtimisel toimuva rahvusvahelise Mali toetusmissiooni (AFISMA) raames viibib riigis juba 6 500 sõjaväelast; arvestades, et ÜRO peasekretär Ban Ki-moon on teinud üleskutse lähetada Malisse riigi stabiliseerimiseks ÜRO rahuvalvejõud;
- L. arvestades, et 25. aprillil 2013. aastal võttis ÜRO Julgeolekunõukogu vastavalt põhikirja VII peatükile vastu resolutsiooni 2100 (2013), millega asutatakse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni integreeritud stabiliseerimissmissioon Malis (Minusma) kooskõlas ÜRO peasekretäri soovitustega; arvestades, et 12 600-liikmeline Minusma võtab AFISMA kohustused üle 1. juulil 2013. aastal, samas kui Prantsuse vägedel on lubatud ÜRO peasekretäri taotlusel sekkuda Minusma elementide toetuseks vahetu ja tõsise ohu korral;
- M. arvestades, et Prantsusmaa sekkumisest saadik on julgeolekuolukord Põhja-Malis küll paranenud, kuid võitlus radikaalsete islamirühmituste vastu jätkub; arvestades, et põhjaaladel on kohati vaja hoida hoos võitlust aeg-ajalt tekkiva terrorismiohu vastu, mille näiteks on hiljutised rünnakud Timbuktu ja Gao vastu ning milleks on vaja stabiliseerivat väge ja kiirreageerimisvõimet; arvestades, et relvastatud äärmuslased kasutavad järjest rohkem asümmeetrilist taktikat, nagu partisanirünnakud, enesetapurünnakud, autopommid ja jalaväemiinid; arvestades, et seetõttu on rahu ja julgeoleku säilitamine keskmises ja pikas perspektiivis erakordselt raske ülesanne;
- N. arvestades, et olukord Malis ähvardab rahvusvahelist rahu ja julgeolekut ning nõuab lahendust, mis ei piirdu pelgalt julgeolekuohtudega ning hõlmab rahvusvahelise üldsuse pikaajalist pühendumist ja otsustavat tegutsemist sügavalt juurdunud poliitiliste, juhtimis-, arengu- ja humanitaarprobleemide lahendamiseks;
- O. arvestades, et kahe viimase aastakümne jooksul on Malis korraldatud valimisi korrapäraselt ning arvestades, et enne riigipööret seati riiki demokraatia saavutamisel Aafrikas eeskujuks, kuigi riigi majandus ei arenenud piisavalt edasi, et tagada noortele (suurem osa neist pidi hoopis riigist lahkuma) paremat tulevikku või parandada elanikkonna toimetulekut üldiselt;
- P. arvestades, et Mali majandusliku arengu taaskäivitamiseks on vaja sihipärast abi, mis keskendub riigi tegelikele vajadustele;
- Q. arvestades, et Mali kriis on mitmetahuline ja keeruline ning seda ei saa käsitleda vaid etnilise konfliktina; arvestades, et lahendused peavad seetõttu olema kõikehõlmavad ja sidusad ning hõlmama majandus-, sotsiaal- ja keskkonnapoliitikat, mille eesmärk on parandada elanikkonna elustandardit, ning selle saavutamiseks on oluline mõista tehtud vigasid, analüüsides Mali majandusliku arengu ebaõnnestumise sisemisi ja väliseid tegureid;
- R. arvestades, et põhiseadusevastane valitsusevahetus on rahu, julgeoleku ja arengu saavutamisel suureks takistuseks; arvestades, et demokraatiat, valimisi ja valitsemistava käsitleva Aafrika harta artiklis 25 on sätestatud, et riigipöörde katsetel osalenutel ei ole lubatud osaleda demokraatliku korra taastamiseks korraldatavatel valimistel ega töötada oma riigi poliitilistes institutsioonides vastutaval kohal;
- S. arvestades, et inimõiguste olukord Malis halvenes järsult pärast riigi põhjaosas alanud mässu ja 22. märtsil 2012 toimunud sõjalist riigipööret;

Neljapäev, 13. juuni 2013

- T. arvestades, et Malis on tohutud humanitaarvajadused, sest toiduabist sõltub kuni miljon inimest, sealhulgas 174 129 pagulast naaberriikides ja 300 783 riigisisest põgenikku; arvestades, et kui tingimused põhjas võimaldavad ohutut, vabatahtlikku ja väarikat tagasipöördumist, on vaja integreeritud tagasipöördumisstrateegiat;
- U. arvestades, et 750 000 inimest vajab kiiresti toiduabi ning et alatoitlusohus on 660 000 last, kellest 210 000 last ohustab tõsine alatoitus; arvestades, et põhiliste sotsiaalteenuste kättesaadavus on endiselt piiratud, seda eriti põhjas;
- V. arvestades, et UNESCO korraldatud rahvusvaheliste ekspertide kohtumisel 2013. aasta veebruaris võeti vastu Mali kultuuripärandi taastamise ja vanade käsikirjade kaitsmise tegevuskava;
- W. arvestades, et Euroopa Liit peab inimõiguste austamist väga tähtsaks; arvestades, et Põhja-Mali elanikkond elab hirmu all ja radikaalsed islamirühmitused rikuvad süstemaatiliselt nende inimõigusi;
- X. arvestades, et 15. mail 2013. aastal toimus Brüsselis rahastajate kõrgetasemeline konverents „Üheskoos Mali uuendamise nimel”, millel osalesid 108 riigi delegatsioonid, sealhulgas 13 riigipead ja valitsusjuhti, suur hulk välisministreid ning piirkondlike ja rahvusvaheliste institutsioonide juhtivaid esindajaid, koos kohalike asutuste ja kodanikuühiskonna esindajatega; arvestades, et rahastajad kohustusid eraldama järgmisel kahel aastal Malile 3,25 miljardit eurot, kusjuures EL asus juhtpositsioonile, lubades anda 520 miljonit eurot;
- Y. arvestades, et EL eraldab Mali majanduse jätkusuutliku elavdamise kava toetuseks kokku 1,35 miljardit eurot, millest komisjoni panus on 523,9 miljonit eurot, sealhulgas 12 miljonit eurot humanitaarabi jaoks, et täita kõige pakilisemaid vajadusi;
- Z. arvestades, et Kidalis valitsev olukord on jätkuvalt ebakindel ja ähvardab häirida eelseisvaid presidendivalimisi Burkina Faso tehtud vahendusallastest jõupingutustest hoolimata;
1. rõhutab oma toetust Mali suveräänsusele, ühtsusele ja territoriaalsele terviklikkusele; peab tervitatavaks nimetatud põhimõtete toetuseks toimunud Prantsusmaa sekkumist, mis on esimene samm Mali ülesehitamise ja demokratiseerimise suunas; nõuab, et EL oleks sellesse protsessi tihedalt kaasatud;
 2. toetab Mali juhitavat poliitilist protsessi, mis võib aidata riigil saavutada pikaajalise poliitilise stabiilsuse ja majandusliku heaolu; rõhutab, kui tähtis on riigis jätkuvalle kriisile tõelise ja demokraatliku poliitilise lahenduse otsingul kõiki osapooli hõlmav riigisisene dialoog ja lepitusprotsess; peab sellega seoses tervitatavaks riikliku dialoogi ja lepituse komisjoni loomist 6. märtsil 2013. aastal ning avaldab lootust, et see alustab kiiresti tegevust; tunneb heameelt selle üle, et kõnealuse komisjoni aseesimeesteks nimetati naisterahvas ja tuareeg, mis annab tunnistust tahtest arendada poliitilises protsessis kaasatust ja pluralismi;
 3. on tõsiselt mures olukorra pärast Kidalis, kus MNLA liikmetest tuareegid keelduvad endiselt andmast üle kontrolli Mali sõjaväele ja takistavad seetõttu tõsiselt lepitusprotsessi; kutsub valitsust ja MNLAd üles viima läbi esialgse arutelu MNLA osalemise üle riiklikus dialoogi ja lepituse komisjonis;
 4. kutsub tungivalt üles rakendama kiiresti tegevuskava, et toetada üleminekut seni, kuni kogu riigis kehtestatakse uuesti põhiseaduslik kord ja õigusriigi põhimõtte demokraatlike, vabade, õiglaste ja läbipaistvate valimiste korraldamise kaudu 2013. aastal; tunneb heameelt selle üle, et Mali ametivõimud on otsustanud korraldada valimised 28. juulil ja 11. augustil 2013 ning et üleminekuvalitsuse juhid on andnud teada, et nad ei kandideeri valimistel; tunnistab, et valimiste korraldamine on seotud raskustega, mida muu hulgas tekitavad sellised ülesanded nagu julgeoleku tagamine põhjaaladel, biomeetriliste valijakaartide väljastamine ja põgenike kandmine valijate registrisse, ning kutsub ELi ja tema rahvusvahelisi partnereid üles suurendama oma toetust eesseisvale valimisprotsessile; pooldab sellega seoses kavatsust saata Mali valitsuse taotlusel riiki ELi valimiste vaatlusmissioon;
 5. kinnitab veel kord, et presidend- ja parlamendivalimisi nähakse kui esimest sammu demokraatia poole tagasipöördumise suunas ning et valimiste läbiviimine on edasiste valitsuste usaldatavuse ja legitiimsuse tagamisel peamise tähtsusega;

Neljapäev, 13. juuni 2013

6. peab tervitatavaks Burkina Faso presidendi püüdlusi olla vahendajaks Mali valitsuse ja tuareegi mässuliste vahel Ouagadougous käimasolevatel läbirääkimistel; nõuab läbirääkimiste kiiret lõpuleviimist ning kordab, et on kindlalt otsustanud toetada riigi kontrolli taastamist kogu Mali territooriumil ja eelseisvat valimiste läbiviimist, seda ka Kidali piirkonnas ja põgenikelaagrites;
7. toonitab, et mis tahes poliitilist lahendust Mali ülesehitamiseks peab toetama selge ja jätkusuutlik majandusliku arengu strateegia, mis aitab lahendada töötuse probleemi, et parandada elanikkonna elujärge, ning rõhutab, et riigi stabiilsuse seisukohast on otsustavalt tähtis taastada sellised põhiteenused nagu tervishoid, haridus ning juurdepääs veele ja kanalisatsioonile; on arvamusel, et poliitilise stabiilsuse tagamiseks ning selleks, et Mali kogukond võiks tervikuna olla kaasatud riigi tuleviku ülesehitamisse, on vaja institutsioonilisi reforme; rõhutab samuti, et paremate arengualaste tulemuste saavutamiseks on vaja tugevdada demokraatlikke protsesse ja vastutust kogu riigis;
8. peab tervitatavaks aastateks 2013–2014 koostatud püsivate ümberkorralduste kava, mis valmis 29. jaanuaril 2013. aastal vastu võetud üleminekuperioodi tegevuskava raames, ning 2011. aasta detsembris vastu võetud majanduskasvu edendamise ja vaesuse vähendamise strateegilist raamistikku aastateks 2012–2017;
9. on veendunud, et Mali püsivate ümberkorralduste kava edu huvides tuleb arvesse võtta ka piirkondlikku ja kohalikku mõõdet, pidades eelkõige silmas hea valitsemistava juurutamist ja suuremat majanduslikku integratsiooni, majanduse infrastruktuuri parandamist, inimressursside arendamist tervishoiu ja hariduse valdkondades ning partnerluse loomist ressursside kasutamiseks ja hinnangute jälgimiseks;
10. kutsub Mali valitsust üles tegema koostööd asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide ja valitsusväliste organisatsioonidega, et anda Mali rahvale piisavat ja kooskõlastatud abi;
11. on seisukohal, et Mali arenguküsimuste lahendamiseks on vaja nii piisavat rahastamist kui ka paremat kooskõlastamist ELi tasandil ja teiste rahvusvaheliste rahastajatega; toetab igati olukorrale kohandatud tegevusviisi, milles keskendutakse riigi vajadustele ja milles kajastuvad tegevuskava rakendamise ja õigusriigi taastamise suunas tehtud edusammud;
12. kutsub ELi ja tema rahvusvahelisi partnereid üles aitama Lääne-Aafrika valitsustel võidelda uimastikaubanduse ja relvade leviku vastu; kutsub selle piirkonna riike üles seadma oma arengupoliitika keskmesse tasakaalustatud ja säästva arengu strateegia, pakkuma kogu elanikkonnale põhilisi avalikke teenuseid ning looma töövõimalusi, pidades eelkõige silmas noori;
13. kutsub ELi, ÜROd ja riike eraldi üles andma logistilist ja tehnilist tuge, mis aitaks Mali elanikel võidelda uimastikaubanduse ja relvade leviku vastu; kutsub kõiki Saheli piirkonna riike üles kooskõlastama oma julgeolekupoliitikat, et moodustada ebaseaduslikule kaubandusele tugev vastuseis;
14. rõhutab, et julgeolek ja areng Sahelis on teineteist vastastikku tugevdavad; pooldab Prantsusmaa algset sekkumist, mida toetab AFISMA ja alates 1. juulist 2013 ka Minusma, et peatada edasine destabiliseerimine ja osutada vastupanu äärmuslikele jõududele; rõhutab, et ELi väljaõppemissioonil (EUTM Mali) on tähtis täiendav roll, mis võimaldab anda otsustavat abi Mali sõjaväe pikaajalisema suutlikkuse väljaarendamiseks; tuletab meelde, et riigi pikaajalisem stabiilsus, julgeolek ja territoriaalne terviklikkus eeldab vägivaldse ja radikaalse äärmusluse ning relva-, uimasti- ja inimkaubanduse likvideerimise kõrval ka ebaseaduslikku tegevusse kaasatud vaesuses elavate inimeste ja töötute noorte jaoks alternatiivsete võimaluste soodustamist;
15. rõhutab, et on vaja leida piirkondlik lahendus, mis põhineb alapiirkonna riikide konverentsi, eelkõige Alžeeria ja Mauritania toetuse saanud piirkondlikul kokkuleppel;
16. nõuab Mali relvajõudude ja laiemate korrakaitsejõudude reformi kiirendamist demokraatliku tsiviilkontrolli all, et tagada stabiilsus ja suurendada usaldust korrakaitsesektori vastu, mis peaks aitama kaasa püsiva rahu ja demokraatia saavutamisele riigis;
17. kutsub Mali valitsust üles pöörama erilist tähelepanu inimõiguste edendamisele üle kogu Mali ning andma kohtu alla kõik need, kes on rikkunud tõsiselt inimõigusi, hoolimata sellest, kas nad kuuluvad äärmuslikesse islamirühmitustesse või Mali sõjaväesse;

Neljapäev, 13. juuni 2013

18. kiidab nende Aafrika riikide jõupingutusi, kes andsid panuse AFISMAsse, ning väljendab heameelt selle käivitamise üle Malis; väljendab samuti heameelt, et võeti vastu ÜRO julgeolekunõukogu resolutsioon 2100 (2013), millega luuakse ÜRO mitmemõõtmeline integreeritud stabiliseerimismissioon Malis (Minusma) – missioon, millel on tugev mandaat riik stabiliseerida, toetada ülemineku tegevuskava rakendamist, kaitsta tsiviilelanikke, edendada ja kaitsta inimõigusi, toetada humanitaarabi andmist, kultuuri säilitamist ning riiklikku ja rahvusvahelist õigust; avaldab lootust, et Minusma on varsti täielikult toimiv ning julgeolekuolukord selline, et missiooni võib käivitada 1. juulil 2013;

19. kiidab heaks EUTM Mali käivitamise 18. veebruaril 2013 ning selle volitused toetada demokraatliku tsiviilkontrolli all toimuvat Mali relvajõudude reformi; tuletab meelde tungivat vajadust toetada Mali valitsust riigi territoriaalse terviklikkuse pikaajalisel säilitamisel, mis eeldab vajalike vahendite olemasolu, et reageerida peamistele asümmeetrilistele ohtudele, mis tulenevad radikaalsetest islamirühmitustest ning inimeste, kaupade ja relvade salakaubaveost; arwab, et EL peaks kaaluma võimalust lisada Mali relvajõudude koolitusprogrammidesse moodulid, mis käsitlevad häid tavasid, inimõigusi ja korrupsiooni vastu võitlemist;

20. märgib, et EUCAP Sahel Niger teeb täiendavat tööd, pakkudes koolitust naaberriikides julgeolekusektori tugevdamise alal ning kooskõlastades oma tegevust EUTM Maliga Bamakos asuva kontaktametniku kaudu; kutsub asepresidenti ja kõrget esindajat üles kavandama võimalusi samalaadse toe pakkumiseks Mali laiemate korrakaitsejõudude reformi puhul (sealhulgas politsei, riiklik piirivalve, sandarmeeria ja õigusvaldkond), hinnates muu hulgas, kas seda oleks võimalik teha EUTM Mali või EUCAP Sahel Nigeri volituste laiendamise kaudu või tuleks selleks luua uus ÜJKP missioon, mis tegeleb tsiviilkorrakaitse sektori laiema reformiga;

21. mõistab hukka inimõiguste rikkumised ja nõuab nende toimepanijate vastutusele võtmist; väljendab heameelt Rahvusvahelise Kriminaalkohtu otsuse üle algatada uurimine ning kutsub Mali ametivõime üles Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga koostööd tegema; peab tervitatavaks esimeste inimõiguste vaatlajate lähetamist Malisse vastavalt Aafrika Liidu rahu- ja julgeolekunõukogu ning ECOWASi otsustele; rõhutab, et poliitiline ülesehitamine ja selle usaldusväärsus sõltuvad samuti üleminekuaja õigusmehhanismide loomisest;

22. nõuab puudust kannatavale elanikkonnale humanitaarabi andmise jätkamist ning meetmete võtmist pagulaste takistamatu ja vabatahtliku tagasipöördumise tagamiseks; rõhutab, et humanitaarabialast tegevuskava tuleb hoida selgelt lahus poliitilisest ja julgeolekualasest tegevuskavast, et tagada humanitaartegevuse erapooletus, humanitaartöötajate ohutus ja abi kättesaadavus seda vajavatele isikutele;

23. kutsub kõiki Mali julgeolekujõude üles tagama riigis julgeoleku, et humanitaarabi võiks jõuda kogu elanikkonnani;

24. mõistab veel kord hukka kultuuripärandi objektide rüüstamise ja hävitamise; peab tervitatavaks UNESCO hiljutisi meetmeid Mali kultuuripärandi taastamiseks;

25. on arvamusel, et EL peaks Mali kriisi silmas pidades tegema vajalikke kohandusi Saheli julgeolekut ja arengut käsitlevasse Euroopa Liidu strateegiasse; rõhutab, et strateegia arengu- ja julgeolekualased sambad vajavad paremat integreerimist ja selle poliitikavahendeid on vaja paremini kooskõlastada; rõhutab, et ELi varajase hoiatamise süsteemi on vaja parandada nii, et seeläbi oleks võimalik strateegia ennetusmöödet ellu viia;

26. tunneb heameelt ELi ja Prantsusmaa poolt koos Maliga 15. mail 2013 Brüsselis korraldatud Mali rahastajate kõrgetasemelise konverentsi „Üheskoos Mali uuendamise nimel” tulemuste ja järelduste üle, milles toetatakse Mali püsivate ümberkorralduste kava; kutsub ELi ja tema rahvusvahelisi partnereid üles kiiresti ellu viima oma vastastikuseid kohustusi konverentsi järelmeetmete tõhusas ja kooskõlastatud raamistikus; rõhutab sellega seoses, kui tähtis on algatada Malis üldine valitsemisreform, kehtestada uus detsentraliseerimispoliitika ning luua tingimused Mali jätkusuutlikuks majandus- ja sotsiaalarenguks;

Neljapäev, 13. juuni 2013

27. rõhutab vajadust tihedama piirkondliku koostöö järele ning on arvamusel, et EL peaks kasutama oma poliitilist mõjujõudu ja finantsvõimendust selleks, et õhutada oma selle piirkonna partnereid ühtlustama oma sageli killustatud poliitilisi, diplomaatilisi ja sõjalisi algatusi, mis aitaks Sahelis esinevaid mitmetahulisi probleeme tulemuslikumalt lahendada;

28. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Mali valitsusele ja Rahvuskogule, Aafrika Liidule, ECOWASile, ÜRO peasekretärile, ÜRO inimõiguste nõukogule ning ÜRO Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsioonile.

P7_TA(2013)0282

Partnerlus- ja koostööleping Afganistaniga

Euroopa Parlamendi 13. juuni 2013. aasta resolutsioon ELi-Afganistani partnerlus- ja arengualase koostöölepingu üle peetavate läbirääkimiste kohta (2013/2665(RSP))

(2016/C 065/18)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid raporteid ja resolutsioone Afganistani kohta, eelkõige 16. detsembri 2010. aasta resolutsiooni uue Afganistani-strateegia kohta ⁽¹⁾, 15. detsembri 2011. aasta resolutsiooni Afganistanile antava ELi rahalise abi eelarvekontrolli kohta ⁽²⁾ ja 15. detsembri 2011. aasta resolutsiooni naiste olukorra kohta Afganistanis ja Pakistanis ⁽³⁾,
 - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone Afganistani kohta, sealhulgas 2013. aasta märtsi resolutsiooni 2096,
 - võttes arvesse 2011. ja 2012. aasta rahvusvaheliste Afganistani käsitlevate konverentside (sealhulgas 2011. aasta detsembris Bonnisis, 2012. aasta mais Chicagos, 2012. aasta juunis Kabulis ja 2012. aasta juulis Tõkyõs toimunud konverentsi) järeldusi,
 - võttes arvesse avaldust, mille Afganistaniga suhtlemiseks loodud ELi delegatsioon esitas kokkuleppel ELi Afganistani missiooni juhtidega 19. novembril 2012. aastal surmamõistetud inimeste hukkamise kohta,
 - võttes arvesse ELi riikide välisministrite 27. mai 2013. aasta otsust, millega pikendati Euroopa Liidu politseimissiooni Afganistanis (EUPOL Afghanistan) kuni 31. detsembrini 2014,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et EL on toetanud Afganistani ülesehitamist ja arengut alates 2002. aastast ning jätkab Afganistani rahumeelse üleminekuprotsessi, Afganistani kaasava ja jätkusuutliku arengu ning kogu piirkonna stabiilsuse ja julgeoleku toetamist;
- B. arvestades, et aastatel 2011–2013 keskendub ELi abi sellistele otsustava tähtsusega valdkondadele nagu valitsemine (sealhulgas politsei), põllumajandus, maaelu areng, tervishoid ja sotsiaalkaitse;
- C. arvestades, et EL ja Afganistan on lõpetamas läbirääkimisi partnerluse ja arengukoostöö lepingu üle, mille abil jõutakse ELi ja Afganistani koostöös uuele, terviklikule tasandile uue õigusraamistikuga;

⁽¹⁾ ELT C 169 E, 15.6.2012, lk 108.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0578.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0591.